

vyšší škola jízdy

silnice – průjezd zatáčky

díl šestý

Po pěti bikových dílech vyšší školy jízdy přichází v tomto Velu ke slovu silniční záležitost – průjezd zatáčkou. Sám jsem několikrát zpracovával podobnou tematiku nejen pro Velo, ale také pro sesterský časopis silniční cyklistiky 53x11. Mohlo by se tedy zdát, že v tuto chvíli nejsem tím pravým pro roli žáka. Já si to ale nemyslím – vždyť co je zdatnější amatérský závodník proti zkušenostem profesionála světové úrovně! Sledování Tour de France mě v tom vždy utvrdí. Chtěl bych umět projet zatáčkou ještě rychleji. Jako učitele jsem si proto vybral Jána Svoradu, který má za sebou bohatou kariéru, v níž nejen odvaha ve sjezdu, ale zejména dokonalá technika jízdy často rozhodovala o vítězství nebo porážce.

Pro nacvičení průjezdu zatáčky volíme kopec u Omic, nedaleko Janových domovských Ostopovic. Přestože, jak sám říká, trochu ztratil onu absolutní jistotu v ovládnání kola, svoluje, že se stane průvodcem a zasvětil mne do tajů práce s těžištěm i kolem. Narozdíl od předchozích dílů vyšší školy, jimž dominovali vesměs upovídání bikeři, se však nedočkám dlouhého vysvětlování. Komunita silničářů je obecně mlčenlivější, mottem článku by tak mohlo být i strohé rčení: kdo brzdí, nevyhraje. Parkujeme auto na kraji serpentin a pomalu vykládáme z kufru kola. Přitom se snažím pochytit něco málo z teorie, ovšem marně. „Všechno uvidíš, není to těžké, jen mne kopíruj,“ ří-

ká Jančí (tak je mu přezdíváno) a natahuje na sebe poslední díl kompletu v barvách týmu Lampre, v němž strávil velkou část své aktivní kariéry.

Vlastní nacvičování zatáčky jsme rozdělili do třech dějství. Prvním je klasický průběh, kdy se snažíme projet zatáčku s minimální ztrátou rychlosti, samozřejmě v ideální stopě a současně dostatečně monitorovat dění před sebou. Nečekané auto v protisměru může totiž znamenat i přes dodržování pravidel provozu riziko kolize, nebo leknutí a stresovou reakci, jež taktéž mnohdy vede k pádu. Druhým příkladem je přítomnost nečistot snižujících adhezi pláště. Typickou situací je období po deštích, kdy je na silnici (stejně ja-

ko při naší modelové situaci) naplaven písek nebo zemina. Pokud jezdec takové okamžiky nezvládne, může skončit v lepším případě na svodidlech. Posledním dějstvím jsou pak již jen příklady minimalizace ztráty rychlosti při výjezdu nebo pozice při větším poloměru zatáčky.

Zatímco kluci v bikových dílech vysvětlovali, proč je dobré umět seskočit z výšky, jet po kladině a podobně, v případě rychlého průjezdu silniční zatáčky není nutné připomínat důvody. Vedle rychlosti navíc jde i o bezpečnost, a tu zaručí dokonalé zvládnutí techniky jízdy.

Eda Pinkava
Foto: Jan Brychta

Práce s těžištěm a odstředivou silou

S těžištěm lze pracovat jen v rychlosti, v níž je také nejpatrnější působení odstředivé síly. V zatáčce je však již pozdě na korekci rychlosti jízdy, důležité je proto její přizpůsobení vlastním schopnostem, ale i stavu povrchu ještě před zahájením náklonu. Těžiště se snažíme dostat co nejnižší, ale zároveň i k vnitřní straně zatáčky. Nejlepší tak je zvolit spodní úchop, hodně pokrčit lokty a vyklonit koleno. Současně se ale pořádně opřeme vnější nohou do pedálu, čímž získáme spolehlivý kontakt kola s podkladem.

UČITEL

Ján Svorada (40)

Za dobu aktivní kariéry postupně reprezentoval tři země, Československo, Slovensko a Česko. Na kontě má přes 1300 závodů, což mu za sedmáct let aktivní kariéry vyneslo na 80 vítězství, kde nechybí ani 11 etapových vavříků v Grand Tours (Tour de France, Giro d'Italia a Vuelta). K nejcnějším patří triumfální dojezd na Champs Elyseés v roce 2001, sen snad každého spurtéra. V současnosti je jeho pozice ve vztahu k cyklistice trochu odlišná: stále je sice věrný značce Lampre, ovšem dnes již v pozici manažera prodejce jejích výrobků pro Českou i Slovenskou republiku. Navíc ještě stihá zvládnout post manažera v Merida Biking teamu, ředitele festivalu Merida Bike Vysočina či se zabývat vlastní značkou kol Svorada a pomáhat s provozem cyklistického obchodu v centru Brna.

Nečistoty na silnici

Pokud se na silnici objeví nejistý úsek, ať již s prachem, listím nebo hlinou, je třeba ještě před najejetím na něj trochu narovnat náklon. Alespoň pro průjezd přes nejnebezpečnější místo volíme přímý směr – z náklonu se na chvíli narovnáme a poté se do něj opět položíme. Vyhne se tak riziku nechtěného a na silnici navíc mnohdy nezvladatelného smyku. Opět pomůže vyklonění vnitřní nohy.

vyšší škola jízdy

silnice – průjezd zatáčky

díl šestý

Výjezd ze zatáčky

Ke zrychlení výjezdu ze zatáčky pomůže krátký nástup při dokončování oblouku. Pomocí několika šlápnutí opětovně dosáhneme rychlost, kterou jsme jeli před zatáčkou, za cenu jen minimální vynaložené energie.

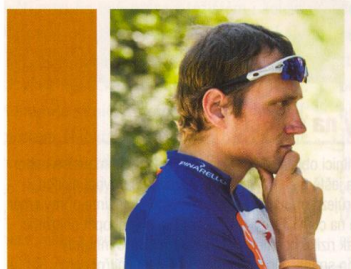
Nájezd do zatáčky

Praktickou radou je monitorování co největšího prostoru zatáčky. To znamená pokusit se ještě před najetím do oblouku podívat se až za ní. Můžeme si tak vybrat nejen ideální stopu, ale zároveň předejít nečekané situaci.

Aerodynamická pozice

V místech, kde lze projet zatáčku bez brzdění, lze využít i aerodynamickou pozici. Kromě dobrého odhadu vlastní techniky jízdy je dobré věnovat pozornost stavu povrchu – nečekaný výmčiči kámen přejetý s těžištěm nad řídítky může mít fatální následky

ZPOVĚĎ ŽÁKA

Před návštěvou Jana Svorady jsem měl trochu obavy, zda bude možné mou techniku jízdy vylepšit. Ne že bych si připadal dokonalý, ale přece jen mám již zažitý styl a jak známo, starého psa novým kouskům nenaučíš. Z omylu mne vyvedlo již prvotní najíždění zatáčky pro úvodní fotku. Jančího ujišťování, že jedeme pomalu, aby byl záběr ostrý, mne postavilo tvář v tvář realitě. Má nejčastější věta byla ten den: „Počkej!“ Navíc mi zmiňované kopírování Janova stylu, u nějž jsem si zpočátku myslel, že si ulomím nohu v kotníku, opravdu pomohlo ke zrychlení průjezdu a navíc s pocitem o poznání větší jistoty. V čem jsem ale nestačil, a to i kvůli vlastnímu pudu zachovy, byl průjezd na prachu. Zde mám ještě velké rezervy, vždyť Svorada na tomto povrchu jel stejně rychle jako já na čistém asfaltu. Tato zkušenost mi otevřela nový prostor pro učení. A i jako starý pes se do něj rád vrhnu.